

Mandag den 26. februar kl. 19.30

Professor emeritus Heine Andersen, Københavns Universitet

Forskningsfrihed. Ideal og virkelighed

Forskningsfrihed er et produkt af modernitet, en af de bærende værdier i moderne demokratiske samfund. Det er en frihed, der må rangeres på linje med ytrings- og meningsfrihed, pressefrihed, kunstnerisk frihed, lægers kliniske frihed, domstolenes uafhængighed og immunitet til medlemmer af parlamenter. Forskningsfrihed er en forudsætning for vækst i gyldig og troværdig viden, for fornuft, oplysning, personlig myndighed og oplyst praktisk handling.

På baggrund af en kort gennemgang af begrebet og dets historie, diskuterer jeg status i dag. Ressourcerne er øget, og flere har mulighed for at forske end nogensinde før, men jævnsides hermed er forskningsfrihed blevet en truet værdi. De tre vigtigste trusler er: 1) Der er stor uvidenhed om, hvad forskningsfrihed er, og hvorfor den er vigtig. Forskningsfrihed rangerer lavt i bevidsthed og værdisæt, både i det politiske system og i en bredere offentlighed. Endnu mere foruroligende er det, at det også gælder internt på universiteterne. 2) Pengeregimet har fået øget magt. Der er sket et skred i finansieringsstrukturen, der i stigende grad gør universiteter til forretninger. Det forstærkes af ledelsesformen New Public Management. 3) Et hierarkisk magtregime har fortrængt det kollegiale selvstyre. Universiteter bliver tendentielt en del af statsforvaltningen.

Foredraget bygger på et projekt, hvis hovedresultater er præsenteret i bogen *Forskningsfrihed. Ideal og virkelighed*. Hans Reitzels Forlag, København 2017.

xxxx

Torsdag den 22. marts kl. 19.30

Ph.d.-stipendiat Martin Hauberg-Lund Laugesen, Syddansk Universitet

Velkommen i det store udenfor: En introduktion til spekulativ realisme

Siden indvarslingen af bevægelsen 'spekulativ realisme' tilbage i 2007, er den løst associerede gruppe af radikale filosoffer, som udgør bevægelsens centrale medlemmer, lykkedes med at sætte nye dagsordener for den filosofiske tænkning i det 21. århundrede. Den historiske set forholdsvis nye erfaring af menneskets indfældethed i planeten Jordens biosfære er blandt de væsentlige udgangspunkter for den spekulative realismes filosofiske eksperimenter. Ikke menneskelige livsformer og mere eller mindre ubenævnelige objekter maser sig på over for de kulturelt formulerede begreber, og udfordringen er, hvordan man skal tale om og forstå disse fremmedartede slægtninge. I al sin interne forskelligartethed kæmper den spekulative realisme helt grundlæggende for at opretholde 'virkelighedens autonomi'. I foredraget

vil jeg foretage en ambitiøs overflyvning af den spekulative realismes grænsedragning mellem kultur og natur og indføre de fremmødte i bevægelsens åndshistoriske potentiale.

Der vil desuden være mulighed for at erhverve sig den introduktion til bevægelsen, som foredragsholderen har medfattet, og som udkom i november 2017. Bogen vil koste 150 kr. stk., hvorved man vil få en rabat på 49 kr.

xxxx

Torsdag den 12. april kl. 19.30

Lektor Henrik Jøker Bjerre, Aalborg Universitet,
og adjunkt Brian Benjamin Hansen, VIA University College

Et forsvar for hovedløse handlinger

Der er noget paradoksalt ved vores tid. På den ene side er den præget af imperativet om at handle i en næsten excessiv grad, der er skadende både menneskeligt og politisk. I det lys kunne man få den tanke, at vi må gøre op med handleoverjeget ved at trække os tilbage fra ræset og genopfinde roen og omtanken. Men på den anden side står det også klart, at der måske mere end nogensinde faktisk er brug for handlinger, måske endda temmelig radikale handlinger, der ændrer på selve præmisserne for de problemer, vi står overfor, fra global opvarmning til flygtningestrømme til nye former for social ulighed osv. osv. Opgaven består derfor ikke så meget i at tale for eller mod handlinger, men mere i at forsøge at forstå, hvilke typer handling, der er brug for – og hvilke der tværtimod skader os.

xxxx

Torsdag den 26. april kl. 19.30

Professor Hans Jørgen Lundager Jensen, Aarhus Universitet

Om Peter Sloterdijk: kulturel evolution og religionshistorie

Peter Sloterdijk er en af de mest læste og mest omstridte skikkelser i nutidens tyske filosofi. Der er købere til og læsere af hans bøger og artikler; men der er også mange der gerne lader sig skandalisere. Formentlig danner der sig også en international interesse for Sloterdijks tænkning i disse år, at dømmes efter oversættelser til fransk, engelsk, italiensk og andre sprog. I Sloterdijks tænkning kombineres filosofi med mange andre temaer, bl.a. antropologi, kulturhistorie og religionshistorie. Grundstemningen er mere fransk end tysk, mere post-oplysning med inddragelse af asiatisk tænkning end traditionel europæisk oplysning, mere tænkning og religion end tænkning vs. religion. Foredraget vil introducere til det omfattende og vidtforgreneede forfatterskab med vægt på hovedtemaer som kulturel evolution, immunitet, rumforståelse og askeseteori.

xxxx

Tirsdag den 8. maj kl. 19.30

Postdoc Cathrine Bjørnholt Michaelsen, Copenhagen Business School

Poesiens ethos

Ifølge Heidegger skal ordet 'ethos' ikke primært forstås som en etisk eller moralsk kategori, men snarere som betegnende for selve måden, hvorpå mennesket opholder sig i verden. Ydermere forstår Heidegger denne menneskelige væremåde som betinget af sprogets be-
givenhed. I mit foredrag skal jeg undersøge spørgsmålet om, hvad der sker, hvis den måde, hvorpå majoriteten af mennesker eksisterer som sproglige væsener, viser sig utilstrækkelig og utidssvarende for det erfaringsfelt, i hvilket den enkelt eksisterende befinder sig. Indivi-
der, som erfarer såkaldt psykopatologiske forstyrrelser, beretter ofte om oplevelsen af at være udsat for en radikal fremmedartethed, i mødet med hvilken det konventionelle sprogs grænser berøres og måske endda kollapser. Med udgangspunkt i en række tekster af den franske forfatter, kunstner og teaterinstruktør Antonin Artaud, samt forfatterduoen Gilles Deleuze og Félix Guattari, vil foredraget undersøge forskellige poetiske sprog som måder at forholde sig til og opholde sig i verden på – måder der i sig rummer både en modstand mod en konventionel sprogbrug og en affirmation af en anden tænkning af såvel sprog som væren.

xxxx

Tema for sommermødet: *Eksistens hos de moderne tænkere*. 29. juli – 4. august 2018.

Se under "Sommerkurser" på grundtvigs.dk

Filosofisk Forums bestyrelse: Peter Kemp 3965 7175, Benedicta Pécseli 4157 0781, Jacob Dahl Rendtorff 2961 5370, Anders Bordum 3024 3783, Lars Sandbeck 2847 4813, Ulrik Hou-
lind Rasmussen 2896 9465, Casper Løwenstein 3095 1255, Emil Hageman Christensen 2713
7992, Mads Peter Karlsen 3879 2434, Kim Faurschou

Filosofisk Forum, c/o Center for Etik og Ret v. Peter Kemp, DPU – Danmarks institut for Pæ-
dagogik og Uddannelse, Aarhus Universitet, Campus Emdrup, Tuborgvej 164, 2400 Køben-
havn NV

Kontingent for 2017-2018: 200 kr. for medlemmer i arbejde, 100 kr. for studerende, pensio-
nister m.fl.

Giro: <+01> 113-5600, bankkonto: 1551 1135600

E-mail: filosofisk-forum@filosofisk-forum.dk,

Hjemmeside: www.filosofisk-forum.dk

Facebook-gruppe: Filosofisk Forum

PROGRAM FOR FILOSOFISK FORUMS FOREDRAGSRÆKKE, FEBRUAR – MAJ 2018

